

Justiits- ja Digiministeerium
info@justdigi.ee

Teie 21.09.2026 nr 8-1/6782-1
Meie 14.10.2026 nr 4/182

**Arvamuse esitamine täitemenetluse
seadustiku muutmise seaduse eelnõu
(täitemenetluse peatamise regulatsiooni
muutmine) väljatöötamiskavatsuse kohta**

Lugupeetud Liisa-Ly Pakosta!

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda (edaspidi: Kaubanduskoda) tänab Justiits- ja Digiministeeriumit võimaluse eest avaldada arvamust täitemenetluse seadustiku muutmise seaduse eelnõu (täitemenetluse peatamise regulatsiooni muutmine) väljatöötamiskavatsuse kohta, mis soovib täpsustada täitemenetluse peatamise ulatust ja tagajärgi. Järgnevalt esitame oma kommentaarid ja ettepanekud väljatöötamiskavatsuse kohta.

1. Täitemenetluse osaline peatamine

Väljatöötamiskavatsuse punktiga 3.2.1 tehakse ettepanek täiendada täitemenetluse seadustikku normiga, mis võimaldab peatada täitemenetluse kas osaliselt või täies ulatuses. Kehtiv täitemenetluse seadustiku regulatsioon ei erista täitemenetluse osalist peatamist ja täitemenetluse peatamist täies ulatuses. Edaspidi saaks kohtutäitur või kohus vaidluse esemest lähtudes peatada ka ainult osa menetlusest, näiteks konkreetse täitetoimingu, konkreetset vara või sissetulekut või üksnes vaidlusaluse summa sissenõudmist, ning ülejäänud osas menetlus jätkuks.

Kaubanduskoda peab seda lahendust positiivseks. Osaline peatamine aitab vältida olukorda, kus vaidlus ühe täitetoimingu või vara üle peatab kogu sissenõudmise, ning kaitseb seeläbi sissenõudjast ettevõtja huve. Et lahendus võlausaldajate jaoks tegelikult toimiks, peab sissenõudja selgelt teadma, millises ulatuses on menetlus peatatud ja millises osas sissenõudmine jätkub. Praegu ei nähtu täitetoimikust ega täitmisregistrist selgelt, milline konkreetne täitetoiming on peatatud. Näiteks kui kohus on peatanud aresti seadmise enne, kui arest on jõutud seada, ei kajastu see täitetoimikus ega

EESTI KAUBANDUS-TÖÖSTUSKODA

TOOM-KOOLI 17, 10130 TALLINN / REGISTRIKOOD 80004733 / TEL: +372 604 0060 / KODA@KODA.EE / WWW.KODA.EE

EESTI KAUBANDUS-TÖÖSTUSKODA ON SUURIM ETTEVÕTJAJD ESINDAV ORGANISATSIOON EESTIS, Kuhu kuulub üle 3500 ettevõtte, kellest enamik on väikese- ja keskmise suurusega. Kõik liikmed annavad üle 40 protsendi Eesti ettevõtete käibest, ligi 40 protsenti puhaskasumist ja tasuvad üle 40 protsendi riiklikest maksudest. Koda esindab ja kaitseb kõigi ettevõtjate ühishuve ning on mitteriiklik ja apoliitiline organisatsioon.

täitmisregistris. Ilma sellise teabeta ei saa ka sissenõudja aru, millises ulatuses tema nõude sissenõudmine jätkub.

Kaubanduskoja ettepanek:

Palume eelnõu koostamisel tagada, et sissenõudja näeks täitetoimikust ja täitmisregistrist, milline konkreetne osa menetlusest, näiteks täitetoiming, vara või summa on peatatud ning millises osas menetlus jätkub.

2. Täitemenetluse peatamise mõju võlgniku sissetuleku ja konto arestimisele

Väljatöötamiskavatsuse punktis 3.2.2 jõutakse järeldusele, et täitemenetluse peatamise ajal ei kohaldata võlgniku sissetulekule ja kontodele seatud käsutuspiirangut ega kolmanda isiku kinnipidamiskohustust. Võlgnik saaks seega peatamise ajaks tagasi täieliku käsutusõiguse oma sissetuleku ja kontode üle.

Kaubanduskoda selle järeldusega ei nõustu. Kui arestimisakti täitmine peatamise ajaks lakkab, ei ole sissenõudjal hiljem võimalik oma nõuet peatamise ajal laekunud summade arvel rahuldada. Lisaks saab võlgnik vara täitemenetlusest kõrvaldada, näiteks ajastades kogumispensioni II samba väljamakse peatamise perioodi. Peame õigemaks lahendust, kus kolmas isik jätkab ka peatamise ajal kinnipidamist ja kannab raha kohtutäiturile, kes hoiustab selle kuni peatamise aluse äralangemiseni. Erandjuhtudel, näiteks võlgniku raske haigestumise korral, saaks kohtutäitur lubada võlgnikul osa hoiustatud rahast kasutada.

Kaubanduskoja ettepanek:

Palume sätestada, et täitemenetluse peatamise ajal jätkab kolmas isik arestimisakti täitmist ja kohtutäitur hoiustab laekunud raha. Kohtutäitur otsustab, kas ja millises ulatuses võib võlgnik hoiustatud raha kasutada.

3. Täitemenetluse peatamine mitme konkureeriva täitemenetluse puhul

Väljatöötamiskavatsuse punktis 3.2.3 tehakse ettepanek sätestada reegel, et kui peatub täitemenetlus, mille sissetuleku arestimise akt on järjekorras esimene ja mida kolmas isik täidab, siis hakkab kolmas isik kuni peatamise aluse äralangemiseni täitma järjekorras järgmisi arestimisakte. Pärast peatamise aluse äralangemist taastub esialgne aktide täitmise järjekord.

Kaubanduskoda toetab lahendust põhimõtteliselt, sest see võimaldab teistel sissenõudjatel jätkata nõude sissenõudmist ajal, mil esimene täitemenetlus on peatatud. Lähtudes punktis 2 esitatud seisukohast, peaks kolmas isik siiski asuma järgmist arestimisakti täitma üksnes siis, kui kohtutäitur on koostanud aresti peatamise akti ja selle talle edastanud. Sama põhimõtte peaks kehtima ka pangakontode arestidele: kui järjekorras esimene arestimisakt on maksejuhiseta, peaks krediidiasutus täitma järgmist akti. Kuna võlgniku sissetulek laekub üldjuhul tema pangakontole, aitaks see vältida olukorda, kus sissetulek jääb maksejuhiseta aresti tõttu kontole kinni ega jõua ühegi sissenõudjani.

Kaubanduskoja ettepanek:

Palume sätestada, et kolmas isik asub järjekorras järgmist arestimisakti täitma üksnes siis, kui kohtutäitur on talle edastanud aresti peatamise akti. Krediidiasutus täidaks järgmist arestimisakti seni, kuni järjekorras esimene arestimisakt on maksejuhiseta.

4. Täitemenetluse peatamine füüsilise isiku maksejõuetusavalduse menetlusel

Väljatöötamiskavatsus pakub punktis 3.2.4 välja sätestada, et peatatud täitemenetlustes tehtud arestid jäävad küll kehtima, kuid neis seatud piirangud maksejõuetusavalduse menetlemise ning sellele järgneva võlgade ümberkujundamise või kohustustest vabastamise menetluse ajal ei kehti. Kui kohus käsutuskeeldu ei kohalda, saab võlgnik oma sissetulekut ja kontot vabalt käsutada. Kui kohus käsutuskeeldu kohaldab, kehtivad üksnes kohtu määratud piirangud ja vabastused. Lisaks soovitakse täiendada füüsilise isiku maksejõuetuse seadust normiga, mis kohustaks võlgnikku suunama kõik oma sissetulekud ja sarnaste nõudeõiguste alusel laekuvad summad enda nimel Eesti krediidi- või makseasutuses avatud kontole.

Kaubanduskoda nõustub põhimõtteliselt, et maksejõuetusavalduse menetlemise ajal peavad määravaks olema üksnes kohtu kohaldatud piirangud. Täitemenetluses seatud piirangud ei tohiks aga lõppeda automaatselt usaldusisiku määramisega. Seadus ei kohusta kohut igal juhul kaaluma, kas võlgniku sissetulekule ja kontodele tuleks seada käsutuskeeld. Kui kohus seda ei tee, saab võlgnik vabalt kasutada kõiki oma kontosid ja võib neid tühjendada, mis kahjustab võlausaldajate võimalust oma nõue hiljem rahuldada. Seetõttu peaks kohus usaldusisiku määramisel ise otsustama, kas täitemenetluses seatud piirangud jäävad maksejõuetusmenetluse ajaks kehtima. Nii saab kohus arvestada nii võlgniku vajadust oma vahendeid kasutada kui ka võlausaldajate huvi, et vara säiliks.

Toetame ka kohustust suunata sissetulekud võlgniku nimel olevale kontole. Arvestada tuleb aga sellega, et praktikas ei pruugi võlgnik kontot avada saada. Teadaolevalt keelduvad krediidiasutused sageli konto avamisest, kui neile on teada, et võlgniku suhtes kehtib Maksu- ja Tolliameti või muu arest. Sellisel juhul ei saaks võlgnik seaduses sätestatud kohustust täita.

Kaubanduskoja ettepanek:

Palume sätestada, et täitemenetluses seatud piirangud ei lõpe automaatselt usaldusisiku määramisega, vaid kohus otsustab usaldusisiku määramisel, kas need jäävad maksejõuetusmenetluse ajaks kehtima. Palume näha ette ka alternatiivi, et võlgnik võib sissetulekud ja sarnaste nõudeõiguste alusel laekuvad summad suunata ka usaldusisiku kutsealasele maksekontole.

5. Täitemenetluse peatamise mõju sundtäitmise aegumisele

Väljatöötamiskavatsus käib punktiga 3.2.5 välja idee lisada täitemenetluse seadustikku norm, mille kohaselt peatub täitmisele esitatud nõude sundtäitmise aegumine ajaks, kui täitemenetlus on peatatud täitemenetluse seadustiku §-de 45 ja 46 alusel või kui kohus

on täitemenetluse seadustiku § 45 alusel täitmist pikendanud või ajatanud. Praegu sellist selgesõnalist normi täitemenetluse seadustik ei sisalda.

Kaubanduskoda nõustub selle ettepanekuga. Sissenõudja ei saa mõjutada, kui kaua on täitemenetlus peatatud või täitmine ajatatud, mistõttu ei tohiks see aeg vähendada tema nõude sundtäitmiseks jäävat aega. Selgesõnaline norm suurendab ka õigusselgust.

Kaubanduskoja seisukoht:

Pooldame lisada täitemenetluse seadustikku norm, mille kohaselt peatub täitmisele esitatud nõude sundtäitmise aegumine ajaks, kui täitemenetlus on peatatud täitemenetluse seadustiku §-de 45 ja 46 alusel või kui kohus on täitemenetluse seadustiku § 45 alusel täitmist pikendanud või ajatanud.

Loodame, et peate võimalikuks Kaubanduskoja kommentaare ja ettepanekuid arvesse võtta.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Mait Palts

Eesti Kaubandus-Tööstuskoja peadirektor

Sandra Melani Mellikov

sandramelani.mellikov@koda.ee 6040071